

Dnja, izvenim pondelj, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadstropje. Dopolni naj se pošilja uredništvu. Ne rankirana glava se ne sprejema, rokopi si se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Oerbec. — Lastnik tiskarne Edinost. Naročnina: 32. — Poštne stroške plačajo naročniki. — Za izposojnino mesečno 4 lire več.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v štirih delih (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov v 40 cent. osmrtice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zvezdov po L. 2. — Mail oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Govor poslanca dr. Wilfana v rimski poslanski zbornici

17. novembra 1922.

v razpravi o izjavi ministrskega predsednika Mussolinija.

(Prevod po stenografskem zapisniku.)

Wilfan: Opozarjam na to, da se predsednik ministrskega sveta ni dotaknil v svojih priobčenih vprašanjih drugodnih manjšin, in pridružujoč se besedam tovariša Reut-Nikolussija obžalujem, da se to ni zgodilo.

Moram brez daljnjega priznati, da je v skupni veliki vprašanji, ki vzmirajo državo, naše vprašanje podrejeno. Vendar menim, da je dosti važno in da bi ga bil g. predsednik ministrskega sveta moral vsaj toliko omeniti, da bi pokazal drugojezičnim italijanskim državljanom, kakšni so nameni nove vlade nasproti njim.

Mussolini: Enake pravice, enake dolžnosti!

Wilfan: To je fraza!

Mussolini: Pa bo resničnost!

Wilfan: Mora biti resničnost, ali za pojasnitev vprašanja ne zadostuje.

Mussolini: Zadovoljite se s tem, za ta hip.

Wilfan: Mislim, da je vprašanje pomembno, ker se tiče velikega števila italijanskih državljanov, ker se tiče razmerja med Italijani in Slovani, oziroma med Italijani in Nemci v novih pokrajinah, in tudi ker se tiče razmerja med enim narodom in drugim. Zato si bom dovolil, tudi zato, da obrazložim svojo resolucijo*, spregovoriti vsaj malo besedi o tem vprašanju.

Vprašanje manjšin, vključenih v edinstveno nac. državo, se sedaj lahko imenuje v načelu rešeno. Niso več samo manjšinski zastopniki ali posamezni teoretiki javnega prava ali sociologi, ki se zavzemajo za nje, marveč javna vest vsega kulturnega sveta je že sprejela tista načela, po katerih se morajo uravnati razmere, ki nastanejo iz prej omenjenega pojma, namreč iz vključitve verskih, jezikovnih, plemenskih manjšin v druge države, ki so v ostalem homogene in edinstvene. Pravna vest kulturnega sveta priznava, da imajo manjšine, ki morajo biti, kakor je prej rekel Mussolini, državljanji z enakimi pravicami in zavetimi, z druge strani tudi pravico, biti spoštovane in ščitene in celo podpirane od države, h kateri pripadajo, da lahko čuvajo in razvijajo svoje posebnosti.

Tako glasi pravorek vesti kulturnega sveta in tudi Italija se ne bo, kar se tiče drugodnih državljanov, ne mogla ne hotela — tega smo gotovi — oddaljiti od onih načel.

Za Italijo obstoji problem v tem, da se mora urediti razmerje med državo in nemško in slovansko manjšino, da se mora ustvariti tema dvema manjšinama takšen pravi in socialni položaj v sklopu državnega ljudstva, ki bo odgovarjal tisti vsoti postulatov (zahtevkov), ki so bili sprejeti od vseh kulturnih narodov in so bili sprejeti tudi od Italije. Italija je po izjavah svojih zastopnikov in tistih, ki jo vladajo, in tudi s podpisom mednarodnih pogodb, ki se tičejo drugih držav, a posebno tudi s podpisom pogodb, ki se tiče nje same in njenih sinov, bivajočih v inozemstvu, priznala, da je treba manjšine spoštovati in ščititi, da je treba manjšinam zagotoviti pravico do rabe svojega jezika v zasebnem in v javnem življenju, in pravico, da gojijo svojo kulturo in prosveto, da se kulturno udeležujejo na vse načine, ki odgovarjajo njihovu narodnemu značaju!

Priznavam, to pravim izrecno, da ureditev razmerja med državo in drugodnimi manjšinami zahteva tudi sodelovanja teh manjšin. Manjšine ne morejo stopiti v stran in čakati, da država, da vlada, da večina, v našem primeru torej, da italijanska država, italijanska vlada, italijanski narod stori vse. Ali jaz morem tudi odločno proglasiti, da se je slovanska manjšina zavedala in zaveda dolžnosti, ki tudi za njo izhajajo iz novega položaja. Če se je po predolgi dobi zasledilo prišlo do aneksije, lahko rečem, da je še pred formalnim nastopom aneksije naše ljudstvo, slovansko ljudstvo Juljske dežele, znalo razumeti resničnost in se ukloniti dovršenemu činu. Sprejeli smo in sprejemamo, kakor smo izjavili o mnogih prilikah in kakor ponavljam jaz tudi o tej priliki, vse, ne izveniš nobene, prav vse zakonite posledice svojega italijanskega državljanstva.

Giunta: Bello sforzo!

Wilfan: Glede raztegnitve vojaške službene obveznosti na drugorodce, so Slovani potom mene izjavili (priča mi je takratni vojni minister), da ne zahtevajo nobenih privilegijev, nobenih izjem. Pripravljeni so služiti državi kot italijanski državljani.

Tu bi moral priločno opaziti, da so se sedaj, ko so naši mladeniči prišli prvič v vojašnice, pojavili in se pojavljajo nevspešni dogodki, ki dokazujejo, da se ne cenijo, da se ne razume, recimo tako, položaj teh naših mladeničev. Prisegli so in bodo storili svojo dolžnost. Niso se pa podvrgli ob-

*Poslanec Wilfan je predlagal sledečo resolucijo (ordine del giorno): »Zbornica zahteva od vlade, da naj spoštuje in stori spoštovati vse zakonite posledice svojega italijanskega državljanstva.«

veznosti, ki se jim ne more naložiti, da zatajijo svoj jezik, svojo narodnost, svoje čustvo pripadnosti k drugemu plemenu. Dovoljujem si priporočiti vladi pri tej priložnosti, naj vpliva, da se bo s temi mladeniči ravnilo dobro kakor z vsemi drugimi in da se bo glede njihovih posebnih narodnostnih razmer postopalo s taktom in obzirom. Lahko navedem vojno ministru dejstva, ki mu bodo morala dokazati, da so v tem predmetu potrebne takojšnje in določne odredbe.

Toda če smo mi pripravljeni storiti vse, kar smo dolžni, v vsakem oziru, menim, da je tudi treba predvsem drugačne orientacije javnega mnenja nasproti nam in določnega delovanja vlade v smislu, da se vprašanje drugodnih manjšin dovede do zadovoljive rešitve. Ne potom strank, ne potom parlamentarnih akcij, niti potom posredovanja posameznih poslancev, marveč, ponavljam, predvsem potom pretehtanega delovanja, zasnovanega na načela, ki naj bodo od vlade dobro premišljena, se zamore dosepeti do zaželjenega uspeha, do pomirjenja v novih pokrajinah.

Položaj, vsaj v Juljski deželi, je kolikor močnejše otežčen in poslabšan. Gospoda moja, verujte mi, da je položaj poslabšan ne toliko na škodo drugodnih manjšin. Zakaj one, kolikor koli trpijo in kolikor koli morejo biti trpinčene, ohranjajo, bodo današnji morale ohraniti to, kar jim je najdražje. Ali škoda pada na javne koristi, na tisto, kar mora biti nadvse pri srcu vladnim možem. Da, kar se je storilo in se dela v novih pokrajinah, je bilo in je bolj v škodo Italiji kot v škodo manjšinam.

Nova vlada imenuje sebe fašistovsko vlado, a jaz bi se moral, ko so mi nameni vlade kot takšne, radi molččnosti predsednika ministrskega sveta, neznani, omejiti na to, da bi sodil njeno bodoče delovanje po onem, kar so fašisti delali in še delajo v naši deželi. Moram se vzdrževati v svojih besedah kot zastopnik drugorodne manjšine, ki se noče in ne sme vmešavati v boje strank, v notranje premebe italijanskega političnega življenja. Boj med fašizmom in socializmom in drugimi smermi se ne more tiskati drugorodne manjšine, četudi tvori tudi ona del države. Mi ne moremo nasproti fašizmu zavzeti drugega stališča kakor tisto, ki nam ga narekuje njegovo obnašanje, ne v državi sploh, nego nasproti nam, in to obnašanje je — zlo. Fašizem slabo ravna. S poklicanostjo, ki je osebo ne morem imeti, a si jo prisvajam kot italijanski poslanec, pravim, da fašizem v naši deželi ne služi Italiji. Lužija je to, če misli, da ji služi; v najboljšem primeru.

Giunta: To mislite vi!

Wilfan: S tistimi metodami ne postanejo dobri državljani, s poizigi, z zlom ravnanjem, z ricinovim oljem (smeh). Dovolite mi reči, da vsaj Slovani Juljske dežele se čutijo bolj kot ponižane, čutijo kot ljudje, sramoto te zadnje fašistovske metode, metode ricinovega olja (smeh, opombe). Za nas je to nova stvar in novost, ki ni zavdanja vredna! (Sme).

Gospod Mussolini, v naših krajih so fašisti razpustili občinske zastoje in ko sem zahteval od tržaškega prefekta, da naj te zastoje obnovi, mi je odgovoril: »Okrožnica predsednika Mussolinija določa dan 1. novembra. Postojinski in sežanski zastop sta bila razpuščena 29. oktobra.« (Opombe). Mislim, da vlada, ki se spoštuje in razume vso svojo dolžnost in svojo odgovornost in mora pripoznati, da sta na koncu podlaga kulturnega življenja vendarle red in zakon, se ne bo mogla, in se ne bi smela zagraditi za razliko dveh ali treh dni, zato da ji ni treba storiti svoje dolžnosti, da ne vzpostavi zakona, da ne prepriča tudi svojih fašistovskih prištev, da je treba slobodno izvoljen občinski zastop spoštovati in pustiti na svojem mestu.

Banelli: Dve leti že niso napravili proračunov. Notri sta Kramer in Dougan, dva vaših, ki sta lojalno priznala italijansko vrhovno oblast.

Wilfan: Menim, da bo častiti tovariš, ki me je pretrgal, lojalno priznal, da so se postojinske in sežanske občinske volitve pozdravile kot pojav dobre volje našega prebivalstva, da hoče sodelovati in spoštovati državne zakone. To je tako zelo res, da je v Postojni tista lista, iz katere se je sestavljal ves zastop, dobila tudi glasove postojinskih Italijanov. In ta zastop so razpustili! (Medkljici in ropot na levi in desni).

Giunta (proti skrajni levici): Pojte v Belgrad, saj vas dežela ne mara več.

Wilfan: Tudi fašistovska agitacija glede upravne uredbe novih pokrajin ne koristi, nego škodi, je v škodo Italije.

Poslanec De Gasperi je hotel ločiti svoje stališče in stališče svoje stranke od stališča Tirolcev in od našega v vprašanju pokrajinskih in občinskih avtonomij (šum, živahni razgovori), podkajajoč, da nameravajo drugorodci rabiti avtonomije kot

orožje za zakonito obrambo svojih narodnih stremenj.

Naj mi bo torej, poslanec De Gasperi, dovoljeno tukaj reči, da avtonomija, kakršna je ali kakršna bo še, premenjena kvečjemu po vaših načrtih, po vaših željah, vas, ki ste dobri, neoporečni Italijani, ne bo za nas orožje narodne obrambe.

Naj Vam kličem v spomin, da je v Istri in v Trstu, in tudi na Gorškem, kjer so deželni zbori imeli italijanske večine, avtonomija bila ne samo najboljše orožje za obrambo Italijanov proti dunajski vladi, nego tudi najboljše sredstvo, — kako naj rečem? ne bi hotel reči potlačanja, da ne razžalim, — bom rekel politične nadvlade Italijanov na škodo Slovanov.

Giunta: Iz tega razloga vam je ne bomo dali!

Wilfan: Predstavljajte si torej, kakšna bo potem avtonomija, ki jo bo dal istim pokrajinam italijanski zakon v vaši narodni državi! Kako se more domnevati, kako se more poskušati, da bi se storilo verjetno častitv tovarišem, ki morda ne poznajo iz bliza avtonomij naših pokrajin, kako naj se stori verjeti, da bi moglo te avtonomije, ki se za nje bojujemo tako, kakor mnogo naših italijanskih sodeželanov, biti narodno, jezikovno obrambno orožje drugodnih manjšin? Je sredstvo, je sredstvo, in ni zato niti treba poslanca Giunta z njegovimi četami, da se prepriča, da bi moglo avtonomije služiti drugorodcem v škodo italijanstva.

Giunta: Prosim za besedo za osebno stvar.

Wilfan: Ne pripravim vas do tega, da bi glasovali za avtonomije, s tem, da trdim, da bodo v našo škodo, vendar pravim odločno, da bodo avtonomije, ohranjene našim deželanom takšne, kakršne so, ali tudi premenjene, kakor hoče, predvsem novo orožje proti drugorodnim manjšinam, kajti, odkrito povedano, bolj se bojim naših sodeželanov, ki nam bodo znali zadati udarec naravnost in v srce, kakor pa centralne vlade v Rimu, ki bo kakšnekoli, celo pod predsedstvom g. Mussolinija, vendar vedela, da se mora varovati dostojnost in spoštovati slobodnost in zakon.

Ko bi morali, — (medkljici, šum) — končavam: ko bi morali presoati smerice sodanje vlade po delovanju njenih najbližjih somišljenikov — v naši deželi, morali bi se odredi vsakemu upanju. Ali mi moram naglasiti to misel: g. Mussolini je predsednik ministrskega sveta, je na čelu italijanske vlade, za nas torej predstavlja Italijo, a mi Slovani iščemo pota, ki naj nas dovede do tega, da bomo razumljeni in da se bomo storili razumljeni od Italije, od italijanskega ljudstva. Ne gledamo ne levo ne desno, se ne zanašamo niti se ne moremo zanašati, da bi mogli dosepeti do svojega cilja preko strank, ker stranke se dvigajo in padajo, in je samo nacija, samo italijanski narod tisti, ki ostane. Naj bo torej jasno povedano, da katerokoli naše uprjanje, katerakoli naša tožba, katerakoli naša beseda, kolikor koli trda, izrečena v tej dvorani, ne pomeni nikdar, noče in ne more pomeniti nasprotstva proti italijanskemu narodu, kateremu gre vse naše spoštovanje in občudovanje. Mi želimo, da bodi sreča temu narodu mila, želimo, da naj mu tehta beseda kot beseda kulturnega in močnega, delavnega in treznega naroda tudi glede usode Evrope.

In g. Mussolini, nočem si prisvajati preveč pravice, vendar se mi zdi, da tudi vi, zato da bi mogli jutri uveljaviti besedo Italije, ne bi bili smeli pustiti za seboj parlamenta ponižanega in osramočenega po vaši besedi.

Mi smo ubrali pot zakonitosti, mi priznavamo zakon, ali, gospodje pri vladi, vaša stvar je predvsem spoštovati zakon, vi ga morate storiti spoštovati, vi morate skrbeti povsod v državi, a posebno v naših deželah, da bo končno prebivalstvo imelo občutek, da ne stoji več nasproti dvema vladama, eni stranki, drugi ustavi, da ima marveč eno samo vlado, in to vlado, ki se zaveda svoje odgovornosti in je odločno spoštovati zakon in stori ga spoštovati.

Wilfan (na izjavo posl. Giunta): Posl. Giunta mi je hotel dokazati neresnico; govoril je o stvareh naše dežele, priznavajoč moč dejstva fašistovske akcije, a prikazujoč njen izvor in njene posledice na način čisto drugač, kot so v resnici.

Ni rekel izrecno, vendar je dal razumeti, da so moje besede bajke, laži.

Gospoda moja, vprico italijanske zbornice, vprico italijanskega naroda, pred svetom izjavljam, da nisem lagal, da sem rekel resnico. In Italijani sami, ki poznajo fašistovske metode, bodo znali prav tolačiti zlagano bahanje, da bi bili naši ljudje prostovoljno zapustili našo zastavo, da bi se bili spreobrili, da bi bili priznali svojo krivico. Italija vsa je izkusila fašistovski teror in jaz apeliram na Italijo, naj

priznana tistim mojim sodeželanom, ki so se morali udati fašistovskemu terorju.

Buttafuochi: Obešalec.

Wilfan: Posl. Giunta je rekel, da je posvetil zastave fašistovskih skupin v par osamljenih vasi naše dežele, ampak vi ne veste, ali pa nimate srčnosti, da bi povedali, da se je vse to zgodilo pod bičem vaših groženj.

Glas z desnice: Ni res, je laž. (Medkljici in šum na desnici).

Wilfan: Vi govorite o mirni asimilaciji, a vaš gorški »fascio« odkrito proglasa (medkljici in šum na desnici) nujno potrebno našega takojšnjega raznarodjenja. Kako se more visokega čela govoriti o želji miru, ko se tistemu ljudstvu pripravlja narodna smrt, kakor jo vi hočete? Imejte vsaj korajž, — korajž vam priznavam —, vendar imejte tudi to politično korajž, da priznate, da hočete, naj bi v tistih krajih nehala zveneti slovanska beseda. Priznajte to. Lahko imate tudi pravico do tega, svoje razloge za to, ali ne zatajujte vendar svojih sovražnih namenov.

Mussolini: Na Snežniku smo, in tam ostanemo (dolgotrajno ploskanje).

Italija

Zakon o pooblastilu vladi pred parlamentarno komisijo

RIM, 20. Povodom odhoda ministrskega predsednika Mussolinija v Lausanne so se seje poslanske zbornice odgodile do prihodnjega četrtka. Proučitev načrta zakona o pooblastilu vladi za izvedbo reforme birokracije in davčnega reda je bila izročena posebni komisiji. Komisija je sklenila sledečo resolucijo: »Komisija se je izrekla za večino v prilog zahteve po pooblastilu ter je sklenila zahtevati od pristojnih ministrov in od poslancev ministrskega predsednika pojasnilo o pojmu, obsegu in mejah predlogov vlade glede preuredbe davčnega sistema, skrajšev državnih uradov in preuredbe javnih uradov, o čemer je govor v čl. 1. zakonskega načrta.« Zakladni in finančni minister sta bila naprošena, naj se udeležita seje komisije, ki se bo vršila danes v ponedeljek ob 16.

Jugoslavija

Zanimiv komentar k Mussolinijevim izjavam.

BELGRAD, 19. Nacionalistični »Pokret« pravi, da so se z velikim zanimanjem pričakovali vesti o prvih uradnih izjavah fašistovske vlade v Italiji, ker se je pričakovalo, da bo fašizem na vladi bolj resen, nego bi se to bilo moglo sklepati iz gotovih njegovih prejšnjih neresnih manifestacij. »Moramo takoj ugotoviti — pravi »Preporod« — da je prvi Mussolinijev govor v zbornici naredil zelo dober vtis v Italiji in da bo gotovo naredil še boljši vtis v inozemstvu. Ta povoljni vtis, ki ga je navedla na nas izjava italijanskega ministrskega predsednika »Preporod« govori seveda, o Mussolinijevih nastopnih izjavah v prvi seji zbornice, ne prihaja samo od tod, da je Mussolini izjavil, da se morajo podpisani dogovori spoštovati. Taka izjavljanja smo mi že pogostoma slišali od posameznih italijanskih državljanov, ne da bi se bila pokazala njihova notranja vrednost kot prvovrstna. Toda iz vsega programnega govora predsednika italijanske vlade je razvidno, da se je odločil na pametno in realno politiko, kakor je potreba Italiji in da ima za to dovolj volje, moči in poguma. Da pa se taki pametni notranji politiki notranje konsolidacije zagotovi uspeh, je neobhodno potrebno, da se vodi pametna in trezna zunanja politika.

Ne sme se seveda, nihče dati zapeljati po teh izjavah z upanjem, da je po teh Mussolinijevih izjavah prenehala za nas vsaka nevarnost s strani Italije. Neposredna nevarnost je, seveda, manjša, kakor bi bila, ko bi bil šel fašizem po poti, katero so mnogi pričakovali. Toda v resnici moramo mi šele sedaj koncentrirati svojo pažnjo na dogodke v Italiji. Ker ne samo, da nam more postati zelo nevarna eventualna sovražna politika Italije, podobna Della Torrettovi, temveč tudi zato, ker je močna in urejena Italija, kakor jo misli ustvariti Mussolini, že po svoji moči mnogo bolj nevarna za nas, če ne pazimo, kaj delamo, nego je bila razkosana, dezorganizirana in histerična Italija.

Toda mi moramo paziti na dogodke v Italiji tudi v interesu našega napredka. Ker če začne fašistovski režim z odločno in realno politiko dvigati moč Italije, je tudi naša dolžnost, da dobimo potreben pouk iz tamošnjih dogodkov.

Ker vse tisto, kar v imenu fašizma podjemlje in naznanja v Italiji Mussolini, se lahko izvrši pri narodno zavednem in politično zrelem narodu tudi brez fašistovske revolucije.

Jugoslovanska trgovska mornarica

ZAGREB, 19. »Narodne Novine« objavljajo »Zakon o vpisu pomorsko-trgovskih ladij«, ki je bil sprejet z zakonodajnem odboru in objavljen v »Službenih novinah«. Zakon v prvem delu o narodnosti pomorsko-trg. ladij pravi, da se smatra za jugoslovansko pomorsko-trgovsko ladijo vsaka ladija, ki je po določbah zakona zaznamovana v seznam ladij in ima potni list. Po § 2 se uvršče v seznam ladij ladija šele tedaj, če sta vsaj dve tretini lastnikov ladije Jugoslovani. Za jugoslovanske pravne osebe se smatra tudi delniške družbe, v kolikor so ustanovljene in imajo svoj ee-

dež v mejah kraljevine SHS. Po § 3 mora vsaki jugoslovanski pomorsko-trgovski ladiji poveljevati Jugosloven; častniki in dve tretini moštva morajo biti državljani kraljevine SHS.

Luka pripadnosti je po § 4 tista, iz katere vrši dotična ladija pomorsko plovbo; vsaka jugoslovanska ladija mora imeti svojo luko pripadnosti v področju kraljevine SHS.

Kategorije pomorske plovbe so: mala obalna plovba, ki (§ 6) objemlje Jadransko morje, in sicer proti zapadu do rtiča Santa Maria di Lenta, a proti vzhodu do rtiča Klenca, vključivši Lepantski zaliv in Jonske otoke skupno z lukso in prelivom Jante ter reke, ki se izliva v te vode.

Velika obalna plovba obsega Jadransko in Sredozemsko morje, vstevši gibraltarsko ožino, ki se ne sme preiti, dalje Črno in Azovsko morje, Sueski kanal, Rdeče morje, del obale do luke Aden in končno reke, ki se izliva v te vode.

Dolga plovba obsega vsa morja in vse vode, ki so z morske strani pristopne.

Zanimivo je, da se v tem zakonu rabi dosledno ime »jugoslovanski«, »Jugosloven«, itd.

Čehoslovaška

Čehoslovaško-jugoslovanska zvezna pogodba

PRAGA, 19. Včeraj je bila objavljena zvezna pogodba med Čehoslovaško in Jugoslavijo, ki je bila sklenjena dne 31. avgusta 1922 v Marijskih Laznih. Pogodba, ki jo bodo listi priobčili jutri, se glasi:

Člen 1. Dogovori, sklenjeni v Belgradu dne 14. avgusta 1922 v Marijskih Laznih dne 14. avgusta 1920 med čehoslovaško republiko in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev se podaljšajo za isto dobo kot ta dogovor.

Člen 2. Obe pogodbeni stranki vzameta na znanje med čehoslovaško republiko, Rumunijo, Avstrijo in Poljsko z ene strani in z druge med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, Rumunjo in Italijo sklenjene politične in vojaške pogodbe in dogovore.

Člen 3. Visoki pogodbeni stranki si bosta prizadevali dati svojim gospodarskim, finančnim in prometnim odnosom trdno podlago ter pri tem gledati na čimbolj tesno kooperacijo med obema državama. V to svrhu se bodo v tej zadevi sklenile gotove določbe, predvsem ugodne trgovinske pogodbe.

Člen 4. Obe stranki se zavzemata nuditi druga drugi vsako politično in diplomatsko pomoč v svojih internacionalnih odnosih. — Ako bi smatrali, da so njuni skupni interesi ogroženi, se obvezeta, da se bosta sporazumeli o določbah za varstvo teh interesov.

Člen 5. Merodajni uradi Čehoslovaške republike in kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se bodo medsebojno obveščali o odredbah za izvršitev tega dogovora.

Člen 6. Ta dogovor ostane v veljavi pet let od dneva izmenjave ratifikacijskih listin. Po preteku petih let mora vsaka obeh pogodbenih strank odpovedati, in sicer s tem, da obvesti drugo stranko šest mesecev prej.

Člen 7. Ta dogovor se bo ratificiral in se bodo ratifikacijske listine čimprej izmenjale v Belgradu.

Člen 8. Ta dogovor se sponoči družbi narodov.

Podpisar: dr. Beneš, Nikola Pašić.

Poljska

Napad poljskega dnevnika na italijansko vojsko in generala Diaza — Obžalovanje poljske vlade

VARSAVA, 20. Ker je dnevnik »Kurier poranny«, v Varšavi izhajajoče radikalno glasilo, objavil članek, v katerem je rečeno, da je bila bitka pri Vittorio Veneto započeta šele tedaj, ko avstroogrsko vojske ni bilo več, in kateri vsebuje neprimerne trditve o italijanski vojski in generalu Diazu, se je podal italijanski poslanec v Varšavi kom. Francesco Tommasini k poljskemu vnanjemu ministru ter se z njim pečal z vprašanjem. Vseled tega je poljski vnanji minister iz lastnega nagiba izrazil v imenu poljske vlade živo ogorčenje. Poljska brzojavna agencija je priobčila sledečo objavo: Minister za vnanje zadeve je sprejel danes italijanskega poslanika kom. Francesco Tommasinija ter se je nasproti njemu opravičil v imenu poljske vlade radi članka, ki napada generala Diaza, italijanskega vojnega ministra in italijansko vojsko, priobčenega 18. t. m. v »Kurieru Poranny«. Vnanji minister je pri tej priliki prosil kraljevega italijanskega poslanika, naj sporoči svoji vladi njegovo obžalovanje ter naj ji zagotavlja, da se članek, za katerega gre, na noben način ne more smatrati kot izraz čustev poljskega javnega mnenja. To objavo je priobčil danes predpoldne ves poljski tisk. V »Kurieru Poranny« ji sledi komentar, v katerem skuša list svojo odgovornost zmanjšati spominjajoč stoletno prijateljstvo in občudovanje, ki jo Poljska goji za Italijo. Konečno list objasnjuje, da ni imel nikakor namena zaščit generala Diaza in italijansko vojsko niti kako izmed onih oseb, katerim je volja kralja Italije poverila skrb za velično čast in obrambo kraljevine Italije.

Anglija

Končni izid volitev v angleški parlament LONDON, 20. Nova zbornica se bo danes konstituirala. Načelnik konservativne stranke in sedanjí ministrski predsednik Bonar Law je izvojeval zmago, ki mu bo dovoljevala vladati brez pomoči drugih strank, ker je dobila njegova stranka nad 70 poslancev več kot vse ostale skupaj.

Položaj posameznih strank je sledeči: 1.) Bonar Law (konservativci) 345 poslancev (na novo pridobili 39, izgubili 58). 2.) Lloyd Georgeva stranka (narodni liberalci) 57 (dob. 11, izgub. 86). 3.) Asquith-Greyeva stranka (neodvisni liberalci) 54 (dobili 36, izgub. 8). 4.) Delavska in zadržna stranka 144 (dobila 81, izgubila 20). 5.) Stranka varčevanja (Anti-waste) 3 (dob. 2, izgub. 1). 6.) Neodvisni 5 (dob. 4, izgub. 2). 7.) Nacionalisti 1. 7.) Fenijanci (v severni Irski) 1. 8.) Neodvisni konservativci 3 (dobili 2). 9.) Protialkoholna stranka 1. Skupaj 615 poslancev.

Glasov so dobile: 1.) Bonar Lawova stranka 5,823,205. 2.) Lloyd Georgeva 1,591,420. 3.) Asquith-Greyeva 2,775,158. 4.) Delavska stranka 4,354,906 glasov.

Nov angleški poslanik v Parizu PARIZ, 20. Markiz Grew je bil imenovan za angleškega poslanika v Parizu na mesto lorda Hardinga, ki je izstopil iz diplomatske službe.

Indijski mohamedanci in vprašanje kalifa

LONDON, 19. Predsednik osrednjega odbora za indijski kalifat je poslal Bonar Lawu sledečo brzojavko: «Opravite ozlovljenje indijskih mohamedancev proti Angliji, katere se protivi temu, da bi angorska vlada svobodno postopala v zadevi kalifata. Mohamedanci smatrajo, da so sklepi angorske narodne skupščine nedotakljivi in da tolmačijo željo vsega mohamedanskega sveta, Indijski mohamedanci so doznali z globoko žalostjo, da je angleški veliki komisar dal sultanu in drugim mohamedancem zaveščiti na neki angleški vojni ladij. Do resnih nemirov bi znalo priti, ako bi angleška vlada ne uvaževala slabega vtisa, ki ga je tako početje napravilo v Indiji. Angleška vlada bi storila prav, ko bi se, kolikor gre za kalifat, nehala vtikati in da bi pustila mohamedancem popolno svobodo, naj o teh zadevah sami sodijo.»

Nemčija

Vladna kriza v Nemčiji

BERLIN, 19. Glasom listov je poslal G. Cuno nemškemu državnemu predsedniku pismo, v katerem izjavlja, da mu spričo zadržanja strank ni mogoče sestaviti vlade. Nekatere stranke zahtevajo, da morajo priti v vlado gotovi ljudje, ki jih druge stranke odločno odklanjajo. Državni predsednik je baje odgovoril G. Cunu, naj skuša sestaviti ministristvo izven strank.

Avstrija

Za rešitev Avstrije

DUNAJ, 20. «Neue Freie Presse» piše, da pojdeta kancelar Seipel in zunanji minister Grünberger v prvi polovici decembra v Budimpešto, a v drugi polovici v Beograd. Nadalje javljajo listi, da se bo vršil v kratkem v Londonu sestanek zastopnikov držav, ki jamčijo za Avstrijo. Na tem sestanku se bo določila enotna formula za jamstvo, katere bo potem predložena parlamentom posameznih držav v odobritev, tako da bi se ji lahko določile podlage za posojilo Avstriji, ki bi se ji dalo v začetku prihodnjega leta.

Vzhodno vprašanje

Sestanek med ministri zavezniških držav. Sporazum dosežen. Prihod ministrov v Territet

TERRITET, 20. Ministrski predsednik Mussolini je prisel v Territet s 18 s senatorjem Conforinim in drugimi člani svojega spremstva. G. Mussolini je sprejel razne osebnosti, zastopnike italijanske naselbine iz Lausanne in okolice in posebne odposlance raznih listov. Ob 1930 je šel Mussolini s senatorjem Cantarinijem in spremstvom zopet na postajo k sprejemu G. Poncareja in lorda Curzona, ki sta prispela s posebnim vlakom. Snidenje je bilo zelo prijetno. Lord Curzon je izjavil, da sta oba ministrska predsednika prišla v Territet Mussoliniju naproti, da se z njim seznanita in pogovorita o raznih vprašanjih. G. Mussolini se je zahvalil ter je povabil G. Poncareja in lorda Curzona v «Grand Hotel des Alpes», kjer je njegovo stanovanje. Vsi trije ministri so sedli v avtomobil ter se odpeljali v Mussolinijevo stanovanje, kjer so začeli takoj pogovor. Mussolini je povabil zavezniške ministre in njihovo spremstvo k pojedini.

PODLISTEK

Igralec, ki dobiva.

Spisal Mavricij Jókai

Iz madžarskega izvirnika poslovenil

Ivan Koštič

— Bilo je lepo, jasno vreme, kakršno je na Ogrskem navadno šele v aprilu; Miliorova se je lehkó mudila ves dan na vrtu; spomladne cvetlice so se tudi odpirale že v januarju; ker burja celo leto ni bila brila po deželi, je vsak kosček zemlje ozelenel. Opoldne je Miliora pomolza kozo ter imela za kosilo samo kavo z mlekom. Do večera ji je čas lepo minil; ko se je pa polagoma mračilo, se je je pokotil nemir: žalostni občutek samote. Če je vzel v roke knjigo, niti ni vedela, kaj bere; če je sedla h klavirju, ni vedela, kaj igra. — Ni imela obstanke v gradu; šla je dol k «punti», mišička je, da Aksamita prej pride, če jo bo tam čakala. — Sonce je bilo že zatonoilo; nebo je bilo pomarančasto, morje sinje kakor jeklo. S kraljeviškega skalnatega brega je molel dolg oder ven v morje; to je bila opazovalnica bližnjega ribiča — tunarja; dva jadnika eden poleg drugega, vmes klmi, ki so tvorili ljestev, na vrhu majhna katedra. Od tukaj preži ribič po cele dni, ali prihaja skupina tunov proti njemu, da potem če zaidejo tuni v razpeto mrežo, lehkó nad njimi naglo zapre

Uradno poročilo o prvem sestanku

TERRITET, 19. G. Raymond Poincaré, g. Mussolini in lord Curzon so imeli nocoj prvi pogovor, na katerem je prišel jasno do izraza njihov skupni namen urediti vsa vprašanja, ki se bodo obravnavala na konferenci v Lausanni, v duhu najpristranejšega prijateljstva in na podlagi popolne enakosti med zavezniki. Jutri bodo imeli nov pogovor.

TERRITET, 20. Prvi pogovor med Mussolinijem, Poincaréjem in lordom Curzonem je trajal poldrugo uro. Ob 2045 je priredil min. predsednik pojedino v čast zavezniškim ministrom in njihovemu spremstvu.

Prestolonaslednik izvoljen za kalifa

CARIGRAD, 20. Iz zanesljivega vira se javlja, da je angorska narodna skupščina izvolila prestolonaslednika za kalifa. Pričakuje se, da bo uradno poročilo o tej izvolitvi izdano v najkrajšem času.

Uradni krogi odločno zanikujejo, da bi se bil vršil na bivšega sultana kaksenski bodi pritisk. Kalifu je bila izkazana predpisana čast in njegovo življenje ni bilo v nikakoli nevarnosti.

CARIGRAD, 20. Na podlagi sporazuma, ki je bil sklenjen med zavezniškimi velikimi komisarji in Refet pašo, bodo zavezniški izročili Turkom oblast na Galipolju dne 26. t. m.

Ubežni sultan prispel na Malto.

MALTA, 20. Davi ob prvem zoru priplula oklopna «Majala», na kateri se nahaja sultan.

Dnevne vesti

Smrtna kosa. Včeraj je umrl tu g. Fran Skapin, vratar hiše št. 14 v ulici Ghega. Poko'n je bil splošno znan v naših delavskih krogih. Je bil dolgoleten član in odbornik «Del. podpornega društva», jako delaven ob vsakem gibanju našega delavstva, pri tem pa vseskrat zvest sin svojega naroda. Bodi mu ohranjen blag spomin. Poreb se bo vršil danes, popoldne ob 34 ur iz hiše žalosti.

Nova vlada in nove pokrajine. Trentinski socialistični poslanec Flor je predložil ministrskemu predsedniku Mussoliniju spomenico tičico se «otreb novih pokrajin. Ministrski predsednik je izjavil, da je njegov namen, da ugotovi vsem zahtevam novih državljnov, katere gredo za tem, da jih izenačijo z državljani starih pokrajin. Obljubil je izenačenje nižjih železničarskih uradnikov s pridržkom, da bolje prouči to zadevno vprašanje vodstvenega osebja, nadalje raztegnitev kilometrskega prispevka na postranske proge v novih pokrajinah, raztegnitev zakona o zadržanju, o zasebnih uradnikih in drugih socialnih zakonov. Obljubil je tudi ratifikacijo rimskih dogovorov posebno z ozirom na hranilnice in na pravice mladoletnih. Razun tega je Mussolini izjavil, da je odredil, da postopanje za izplačilo vojne odškodnine ne bo smelo trajati več nego dva meseca od dneva, ko je bila vojna škoda pravilno ugotovljena. Obljubil je, da bo dal dobrohotno proučiti vprašanje odškodnin za interese.

Dolgov napram nemškimi državljanom. Uradni list «Osservatore Triestino» objavlja sledeči odlok tržaškega prefekta: Za eventualno ureditev dolgov in terjatev med državljani novih pokrajin in državljani Nemčije se pozivljajo fizične in juridične osebe Julijske Kraje, da tekom meseca novembra 1922 prijavijo svoje dolgovne napram državljanom in ustanovam Nemčije, kateri dolgovci so nastali pred 10. januarja 1920. Prijava mora vsebovati:

1. Ime, priimek in bivališče dolžnika in upnika.
2. Naslov, znesek in valuto dolga, čas v katerem je nastal in dan zapadlosti.
3. Če in kdaj je bil dolg plačan po 10. januarja 1920.

Prijave se imajo poslati naravnost uradu za mirovne pogodbe (Ufficio trattati di pace) v Trstu, ul. Sanità 17.

(Op. ur. Opozorjamo, da odlok ne govori o terjatvah napram Nemcem, ampak samo o dolgovih).

Vprašanje vojnih ujetnikov, ki se še niso vrnili iz Rusije. Bivši vojni minister Soleri je poročal nemškimi poslancem o svojih korakih, katere je storil, da omogoči povratek v domovino vojnim ujetnikom, ki se nahajajo v Rusiji. Soleri je izjavil: Predno sem zapustil ministristvo nisem samo imenoval tozadevno komisijo, ampak sem tudi skrbel za potrebna sredstva. Prva denarna nakaznica na 290.000 lir je bila od mene izdana in podpisana. Sedaj je na novi vladi, da prevodi naprej.

Loterija tržaškega vzorčnega sejma. Ravateljstvo tržaškega vzorčnega sejma prosi vse osebe, tverde in ustanove, katerim so bile poslane loterijske srečke, da tekom tega meseca odpošljejo tozadevni znesek po priloženem čeku.

Javno cepljenje v šoli na Katinaru. Jutri 22. t. m. ob 2 popoldne se vrši v šoli na Katinaru splošno cepjenje proti kozicam. Cepljenju se

morajo podvreči vsi ljudje, odrasli in otroci. Opozorjamo na to naše ljudstvo, še posebej naše okoliške perice, ki si pri svojem delu ne prestanjo izpostavljati okuženju. Kakor čuje mo, se bo morala vsaka perica pozneje izkazati z izpričevalom, da je bila cepljena v tej dobi.

Izenačenje zakonov. Te dni je sprejel justični minister Oviglio nemška poslanca Waltherja in Tinzla ter jima izjavil, da hoče fašistovska vlada pospešiti izenačenje italijanske zakonodaje v novih pokrajinah v soglasju s fašistovskim programom, da pa minister, ki se bavi s proučevanjem juridičnih stvari in posebno sodnega postopanja, pozna vrednost nekaterih zakonov bivše monarhije, ki so še v veljavi v novih pokrajinah. Vsed tega bo te zakone primerno vpošteval posebno pa civilno sodniško postopanje, ki je bolj naglo nego italijansko.

Osrednji urad za nove pokrajine v Rimu. Prostori tega urada v palači Viminale so že popolnoma prazni. Ostal je od urada samo še bivši kabinetni predstojnik, comm. Moroni, kateri prihaja parkrat na dan v urad, da podpisuje zadnje spise. Različni uradniki so že vsi na svojih mestih v posameznih ministristvih, kjer se povsod vstanavljajo posebni uradi za nove pokrajine. Opcije so prešle na III. odelek notranjega ministristva, katerega vodi comm. D'Andrea.

Javna dražba. Pošto ravnateljstvo naznaja, da bo dne 22. in 23. novembra t. l. na glavni pošti, oddelek za pakete I. dvorice, vstop v ulici Milano, javna dražba nedostavljivih pošiljk in najdenih predmetov.

Brezplačno cepjenje proti kozicam za kraje: Katinar, Rocca na hribu in Sv. Ivan Vrdela. V sredo, dne 22. t. m. bo cepjenje v katinar, ki šli od 14. do 16. ure za prebivalstvo Katinare, Lonjerja in Rocca na hribu. V četrtek, dne 23. t. m. od 14. do 16. ure pa bo cepjenje v slovenski šoli pri Sv. Ivanu za vse prebivalstvo Vrdela. Živo se priporoča ljudstvu, naj se podvrže cepitvi. Cepjenje je absolutno obvezno za vse perice in mlekarice.

Municipij. Društvo državnih vpokojencev. Društveni predsednik sporoča vsebino sledečih brzojav, katere je prejel: 1) Od zakladnega ministra Tangorra: «Prosim Vas, da sporočite v mojem imenu društvenim članom moje zahvalo in pozdrave za prijazne spomine. 2) Od državnega podtajnika, Rocco: «Čestitke, katere mi je poslalo društvo k mojemu imenovanju v vlado, so mi bile zelo ljubje. Prosim Vas, da izrazite napram društvenim članom moje hvaleščnosti ter jih zagotavljam, da jih bom krepko podpiral, da dosežejo izpolnitev svojih pravičnih zahtev.»

«Naša kri». Sentjakobska «Citalnica» priredi v kratkem to divno Finžgarjevo dramo. Zela je velik uspeh na vseh odrih. Mislimo, da jo bo tudi pri nas sprejelo občinstvo z navdušenjem. Zatorej ogledite si jo!

«Razvaline življenja». Prihodno nedeljo, ob 5th popoldne ponovi pod spretnim vodstvom G. M. Gorinka, bivšega igralca slovenskega gledališča v Trstu, sentjakobska «Citalnica» to lepo Finžgarjevo socialno dramo. Ker je že pri premieri žela veliko odobravanje, bo pri reprizi pokazala svojo veliko privlačno silo. Kdor je ni videl zadnjič, mu je dana redka prilika, da si jo ogleda, kakšen umetnik je slavni pesnik Finžgar. Pridite!

Društvene vesti

Z. M. D. Danes ob 8 in pol odbora seja. Pridite točno in polnoštevilno. — Predsednik. Zvezin zbor. Pevska vaja za Trst, Kras in zapadno Istro se vrši v nedeljo, dne 26. t. m. ob 9 h zjutraj v prostorih Konsumnega društva pri Sv. Jakobu v Trstu. Peli se bodo: Lajovčevi zbori: Oba «Kralja Matjaža», «Kroparji» in «Zeleni Jurji».

V Gorici «Pri Jelenu» dne 23. t. m. ob 1 h pop. je pevska vaja za gorisko učitelstvo.

Tajnik zbora. M. D. P. — Sv. Jakob. Danes ob 20 redni sestanek s predavanjem. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Radi zasebnih zadev. Včeraj zjutraj se je pojavila na rešilni postaji zasebnica Ana Spier, stara 22 let, stanujoča v ulici Navalvi št. 39. Imela je več prask na glavi. Službojočemu zdravniku je povedala, da jo je nabila radi zasebnih zadev neka sosedka.

V hiši. Delavec Ivan Vandrino, star 31 let, stanujoč v ulici S. Marco št. 16, se je nahajal v nedeljo zvečer v neki hiši v ulici Solitario. Ker ga je imel precej pod kapo, je začel kar tako za kratek čas žaliti nekega neznanca. Prizadeti je nekaj časa potrpežljivo požiral žalitve; končno mu je pa zavrela kri v glavi, in tedaj je delavcu slaba predla, zakaj dobil jih je toliko po hrbtu, da jih je potem komaj nosil. — Prvo pomoč je dobil v mestni bolnišnici.

Pred gostilno. Trgovca Ivan Frankovič, star 28 let, stanujoč na trgu S. Severino št. 8, je srečal v nedeljo zvečer pred neko gostilno v ulici della Scorteria nekega svojega bivšega prijatelja, s katerim je bil v zadnjem času v navskrigo. To srečanje pa je bilo usodopolno za trgovca. «Prijatelj» ga je namreč parkrat udaril s pestmi po glavi, potem pa mu je zasedil žepni nož v desno roko ter zbežal. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico. Policija za-

sleduje ranilca, toda do sedaj brez uspeha. Ranjenec ni hotel povedati pod nobenim pogojem ime ranilca.

Pod avtomobil je prišel v nedeljo zvečer v ulici Domenico Rossetti kamnosek Anton Saverio, star 27 let, stanujoč na hjadinu št. 430. Dobil je rano na čelu. Prvo pomoč so mu dali na rešilni postaji.

Težka nesreča pri Komnu. R. Weker, star 29 let, stanujoč v ulici Alessandro Volta št. 4, se je vozil v nedeljo z motornim kolesom iz Rihemberka proti Trstu. V bližini Komna je pa nenadoma padel ter si pretresel možgane; zadobil je tudi mnogo drugih poškodb. Prepeljali so ga v tukajšnje mestno bolnišnico.

Pod kolo je prišel včeraj popoldne na trgu Venezia šletni šolarček Lofredo Rugero. Dobil je poškodbe na čelu. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

Tatovi na delu. V nedeljo pri belem dnevu so vdrlí neznaní tatovi v skladišče «Cooperative Operaie» v ulici Giacomo Ciamician št. 14. ter odnesli nekoliko živil v vrednosti nad 1000 lir.

V noči od nedelje na ponedeljek so odprli «neznanca» s ponarejenimi ključi mlekarne Lidije Lombardi v ulici della Madonina št. 34. Iz mlekarne so odnesli nekoliko slaščic ter mnogo perila.

— Matej Puglietta je naznanil včeraj zjutraj na policiji, da so vdrlí tatovi v njegovo stanovanje v ulici S. Sergio št. 5 ter odnesli mnogo perila v vrednosti 1000 lir.

Vesti z Goriškega

Nesrečni slučaj. Naša od vojne tako hudo udarjena zemlja še danes nima miru pred vojnimi nesrečami. Dasi teče že četrto leto takozvanega mirnega stanja, zadevajo naše ljudstvo še vedno smrtne nesreče vsled predmetov in snovi, ki jih je vojna raztresla po naših poljih in gmajnah, tako da časnarska kronika dan za dnem ne jemlja poročati o vedno novih tragičnih slučajih. Danes moramo znova zaznamovati dva taka slučajja. Eden se je zgodil v Vrtočevu nekemu Cirilu Cermelj, ki je delal na polju in našel zavoj eksplozivnega prahu. Vzel je malo količino in hotel poizkusiti, če prah gori in se vname ali ne. Kljub temu, da je prah ležal toliko časa v zemlji in ga je prepojila vlaga, se je vnel in je ranil omenjenega precej močno da so ga morali prepeljati v Goriško bolnišnico, kjer bo ozdravel komaj v 4. tednih.

Drugi žalostni slučaj se je zgodil v Dolu pri Opatnemelu. Nekí 12-letni deček, Emil Cotic, je dobil na polju granato, ki ni bila še razstreljena, zato jo je hotel izrjaviti iz tal, v katero je bila do polovice vsajena. Komaj se je deček dotaknil, je eksplozirala in mu odnesla dva prsta na desni roki. Mimoidoči so čuli pok in dečkovo vpitje ter so mu prihiteli na pomoč; prenesli so ga v bolnišnico, kjer bo moral ostati 3 tedne, da popolnoma ozdravi.

Nesreča na lovu. V nedeljo zjutraj se je bil podal na lov na Sv. Goro kavarnar Padscheider, ki je stanoval v Gorici, ul. Carducci, 25 z več svojimi tovariši. Ko so bili nekoliko trudni, so sedli po tleh, prislonili puške k skalam in pričeli jesti vsak svoj prigrizek. Nesreča pa je hotela, da je padla ena izmed prislonjenih pušk in se sprožila; dva strela sta zadela Padscheiderja v nogo, da je takoj izgubil mnogo krvi. Prepeljali so ga v Solkan, nato v bolnišnico usmiljenih bratov, a je umrl. Imel je veličasten potreb. Bil je namreč obče spoštovan in dober človek.

Fašisti v Kanalu. Pretekli teden je bil tudi Kanal tako srečen, da so ga obiskali fašisti in mu posvetili par uric svoje pozornosti in dela «očiščevanja». Bili so gospodje baje iz Trsta, prišli so z avtomobilom. Najprvo so se nekoliko okrepčali, potem pa so junaško pobrali nekatere slovenske napise in tako Kanal v hipu poitaljančili. Ljudje so bili nekoliko v strahu, ker pač niso vedeli, kaj se lahko zgodi. Ko so vse to delo brez drugih incidentov opravili, so odšli.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu.

Trst, 20. novembra 1922

ogrške krone	— 90. — 95
avstrijske krone	— 93. — 98
češkoslovaške krone	69. — 69.75
dinarji	33.60. — 34. —
leji	13.50. — 14.50
marke	— 25. — 32
dolarji	21.75. — 21.90
francoski franki	183.25. — 184.25
švicarski franki	402. — 407. —
angleški funti papirnat	97.50. — 98. —

«Delavsko podporno društvo», bolniška blagajna, ul. Romagnana št. 26, naznaja svojemu članstvu, da je njegov dolgoletni član in odbornik, gospod

Fran Škapin

danes po kratki in mučni bolezni preminul.

Pogreb se bo vršil v torek, 21. t. m. ob 330 iz hiše žalo-ti v ul. C. Ghega št. 9.

Vrlenu članu, ki je tudi v najtežjih časih ostal zvest društvu in vedno vneto deloval za njegov procvit, bodi ohranjen trajen spomin.

TRST, 19. novembra 1922. (719)

Mali oglasi

POSTENA ŽENA ki se nahaja v pomanjkanju išče službe za popoldanske ure pri kakih družini, je tudi perica in bi sprejela perilo tudi na dom. Naslov pri upravnistvu. 2104

VEČ ČEVLJARSKIH pomočnikov za šivano in zbito delo in prirezovalca sprejme čevljarji mojster Matija Poklar v Trnovem št. 80 na Notranjskem. 2101

KMETOVALCEM, trgovcem in zadrugam! Podpisani naznanjam, da sem otvoril v Trstu, via Tesa št. 7 skladišče krme, najbolje vrste kakor sena, detelje, ovsu, otrobi, koruze, moke in semena. Brezkonkurenčne cene. Zlobec M. Josip. 2102

KUPUJEM
Krone in goldinarje.
Trst, Via Pondeares 6, I. nadstr. desno

ZABNICE, angleške ključavnice, ključ, mlzarske klopí, obličji, vijaki, pile, žage, kleščé, želblji itd. itd. Skladišče železnine via Filz št. 17. 2103

PRSNÍ SIRUP, najboljšé sredstvo proti kašlju prehlajenju, influenci. Lekarna v II. Bistrici 78/1

POSTELJE, schiffoniers 220, nočne omarice, 50, vzmeti, žimnice, volnene in iz morske trave. Cene nizke. Via Fonderia 3 2091

ZENSKA pisarniška moč se sprejme. Službi začasna. Pismene ponudbe z zahtevu plači do sobote na upravnistvo pod «Začasno». 2100

BAKER L 5, medenina L 2 kg, kupujem v ulici Scalatina 3. Fonda. 2052

KOVINE, staro železo, cunje, kosti kupujem to plačam visoke cene. Novo skladišče via S. Maurizio 2 2083

MALO POSESTVO, obstoječe iz stare hiše in približno 500 sežnjev zemljišča z vinogradom, se proda. Cena po dogovoru. Concelo št. 493. 2089

POZORI Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grošist Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 82

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema v Trstu, via Geppa 10/I, od 10 do 19. 2055

Trgovski lokali in skladišča

dvonastropne hiše s staro vpeljano trgovino v sredini mesta Ljubljane na zelo prometni točki takoj na razpolago kupcu. Loka i bi bili razven specorije pripravi posebno za trgovino z manufakturo, železnino, konfekcijo, usnjem in mesarjio. Zmerna cena. (4/19)

Ponudbe pod. Sigurna eksistenca na an. Zav. Drago Baseljak, Ljubljana, Sodna 5.

LEPO POSESTVO

glavni progi in cesti Ljubljana-Maribor, so takoj proda. Obstojí iz hše s tremi mebliranimi sobami, 11 johon nly in travnikov 1 juha vinogrd, 41 johon gozda in 600 komi sadnih dreves. Zraven se proda: 2 konja, 2 kr- v, 8 prašičev 1500 l vina in sploh kar spada k posestvu. Reflekta ti naj pšajo na naslov: A. Meuz, Slovenska Bistrica, Sp. Štajersko, Jugoslavija)

Dr. A. GRUSOVIN

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na du-najskih klinikah.

Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik 20, hiša

Paternoli. 60)

POHIŠTVO.

NOVI DOMODI: poročne sobe, solidno, stavovsko delo, Javorjeve, brešnjeve, jase, meh- h genijeve, hrastove L 1700, naslonjaci L 48. —. Železne postelje s kovinasto vzmetjo L 15. —.

TURK, Via S. Lazzaro št. 10.

VELIKA IZBERA

Za pošiljatve na dežlo najboljše, brezplačno embalaža.

Sebrne krone in zlato pla-

čujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

(prej Barriera)

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlati, lisic,

dihurjev, vider, jazbecov, mačk,

veveric, krto, divjih in domačih

zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10

II. nadst., vrata 16 88

Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

KUPUJEM

Krone in goldinarje.

Trst, Via Pondeares 6, I. nadstr. desno